

SÁMIID RIIKKASEARVI

Samernas Riksförbund

Kungabesök

Den 21 februari besökte kung Carl-Gustaf renskötselområdet för att bilda sig en uppfattning om renbetesituationen. Kungen besökte då Thomas Andersson, David Andersson och Folke Fjällström med familjer utanför Lycksele inom Ubmeje tjeälddie. Aina Jonsson från Rans sameby deltog också vid mötet. SSR var med och arrangerade mötet.

Katastrofersättningen

Det har framkommit synpunkter på Sametingets blanketter för redovisningen av de kostnader som samebyarna har för utfodringen av renar. Vi håller på att sammanställa åsikterna och diskuterar dessa med Sametinget. Givetvis ska systemet vara så lätthanterligt som möjligt.

Ren Mat

Projektet Ren Mat arbetar vidare med att förbättra förutsättningarna för försäljningen av renkött och att renägarna ska få ett bättre avräkningspris. Just nu arbetar vi med att ta fram en produktbeskrivning för varumärket Renlycka och för att förbättra varumärket. Kvalitetsgruppen har haft sitt första möte och har dragit igång arbetet för vilka krav som ska vara uppfyllda för att varumärket ska få användas. Projektet har också träffat ett antal producenter för att diskutera intresset för att gå vidare med varumärket. Vi bedömer att det finns ett stort intresse för att använda det. Det är tydligt att efterfrågan på renkött är stor. Alla producenter bekräftar den bilden. Projektet kommer också att delta vid ett antal mässor och arrangemang för att marknadsföra renkött. Om du vill diskutera projektet så kontakta någon i styrgruppen: Anneli Jonsson, Marita Stinnerbom, Anders Ruuth, Per-Ola Utsi eller Hans-Göran Partapuoli.

Samernas Riksförbund

Storgatan 28, 903 21 UMEÅ

tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se.

Besök vår hemsida www.sapmi.se

Om gruvor och vindkraft

Under nästa styrelsemöte kommer frågan om vindkraften och gruvnäringen att tas upp. SSR vill ha en gemensam policy om hur vi ser på vindkraften och gruvnäringen. Om ni har åsikter om detta så kontakta er regionala styrelseledamot. Vi håller också på att ta fram en handledning för hur samebyar som får krav på etableringar kan arbeta.

Renbruksplan

SSR medverkade vid Skogsstyrelsens och samebyarnas möte i Vilhelmina i februari. Där gjordes en utvärdering av arbetet med renbruksplan som genomförts i sex samebyar: Sirges, Östra Kikkijaure, Malå, Vilhelmina norra, Vilhelmina södra och Tässåsen.

I nuläget hanterar cirka 50 renskötare denna produkt. Renbruksplanen med satellitbilder utgör ett verktyg med ny teknik för en gammal näring. Arbetet har visat att det finns förutsättningar för samarbete mellan samebyarna och skogsbolag samt forskning i komplexa frågor som rör rennäringens markanvändning. I dag omfattas drygt 6 miljoner hektar av Renbruksplanens säsongsvisa kartering av viktiga betesland. Digital data för beteslanden kommer att levereras till berörda aktörer.

Under 2007 påbörjas arbete med Renbruksplan i ytterligare samebyar i svenska Sápmi. Arbetet leds av Skogsstyrelsen och finansieras via medel från Sametinget.

Arbetsmiljö inom renskötelsen

SSR:s referensgrupp för arbetsmiljö inom renskötelsen har haft sitt tredje möte i Lycksele i februari. Gruppen har av SSR:s styrelse fått i uppdrag att arbeta vidare med den utredning som Södra Lapplands forskningsenhet gjort om samisk företagshälsovård. Som ett led i arbetet kommer SSR att erbjuda samebyarna att göra analyser i samebyarna för att kartlägga arbetsmiljörisker. En inbjudan kommer att gå ut inom de närmaste dagarna. Är din sameby intresserad, kontakta Helén på kansliet.

För att lyfta att arbetsmiljöfrågorna är viktigt inom rennäringen har SSR valt att fokusera på hälsa och arbetsmiljö som tema för årets landsmöte 2007 som hålls i Umeå 11-13 juni.

Vindkraftsseminarium 10 maj i Malå

Många samebyar har kontaktat SSR och uttryckt oro för de ökade intresset för vindkraftsetablering. SSR kommer därför att anordna ett seminarium om vindkraft i Malå den 10 maj. Vi kommer att bjuda in samebyar och vindkraftsbolag samt länsstyrelsen för att diskutera frågan och utbyta erfarenheter. Inbjudan och program kommer att skickas ut under varen.

Inter-reg projekt "Lönsam samisk rennäring"

SSR är sedan i september 2006 medaktör i Inter-regprojekt "Lönsam samisk rennäring". Projektets syfte är bland annat att dels som första steg undersöka vilka regelverk som berör rennäringen mellan Finland och Sverige, hur dessa regelverk tillämpas samt slutligen undersöka i vad mån dessa kan harmoniseras med varandra. Projektet pågår under 2007 och består även av andra delar som handlar om produktutveckling med mera, dessa är dock placerade i Enare. Huvudaktör är Sámi Oahpahušguovddas i Enare. Projektledare för hela projektet är Outi Jäskö i Enare. Från SSR:s sida arbetar i projektet Anders Sikku. Han nås på telefon 070-648 15 90.

Samisk vecka i Umeå 4 – 11 mars

Umeå sameförening anordnar Ubmejen Biejviej under sportlovet för åttonde gången.

SSR medverkar med

- Jämställt i Sapmi?, seminarium på torsdag 8 mars där bl a Lena Aléx berättar om sin avhandling där äldre samekvinnor från Västerbotten berättar om sina liv.
- Samerna och folkrätten – utmaning för svensk rätt, fredag 9 mars där bl a Christina Allard pratar kring samiska sedvanerätter – problem och möjligheter.
- Sameföreningsträff på lördag 10 mars där Victoria Harnesk medverkar, Åsa Skum berättar från resan till Lojávri och Erika Nordvall Falk från Röda korset pratar om mänskliga rättigheter.
- Malin berättar om renbetesituationen tisdag den 6 mars kl 15 och just före kl 14 berättar Kristina Sehlin MacNeil om traditionella konflikthanteringsmetoder i en jämförande studie mellan samer i norra Sverige och Kurnafoket i södra Australien. (Kristina är inte SSRs arrangemang men kan säkert intressera samebymedlemmar.)

Läs mer på www.samiskaveckan.sapmi.net

Under mars deltar SSR bland annat på följande möten:

28/2och 1/3	Ordförandekonferens i Lycksele 28 februari -1 mars. Tema: Ledarskap
1 och 2 mars	Renbetesförhandlingarna med Norge
2 mars	Möte om ett samebykansli i Arjeplog
6 mars	Information om betessituationen i Umeå
8 mars	Jämställdhetsseminarium i Umeå
9 mars	Folkrättsseminarium i Umeå
10 mars	Sameföreningsmöte i Umeå
13 mars	Utvärdering av det skogliga sektorsmålet, Stockholm
14 mars	Västerbottensbyarna träffar Vägverket och polisen angående skadade och dödade renar i trafiken
14 mars	Röda Korsets projekt mot diskriminering i Luleå
15 mars	Rovdjursgruppen träffas i Umeå
15-16 mars	Seminarium om styrelsearbete i Östersund
19-20 mars	Seminarium Gällivare 19-20 mars
15-17 mars	Samerådets möte i Nellim
17 mars	Regionalt möte i Gällivare och möte om polisen och trafikpåkörda renar
19 mars	Georange möte om olika typer av markanvändning, Burträsk
20-21 mars	Kungliga skogs- och lantbruksakademins seminarium om rennäringen, Umeå
22-23 mars	Klimat- och sårbarhetsutredningens seminarium om fjällmiljö, rennäringen och klimatförändringar
26 mars	Skogsgruppen träffas i Arvidsjaur
27-28 mars	Rovdjursutredningens seminarium om rennäringen och rovdjuren
29-30 mars	SSR:s styrelsemöte i Arvidsjaur

Nästa styrelsemöte

SSR:s styrelse har sitt nästa möte i Arvidsjaur den 29 till 30 mars. Om det är något särskilt ni vill att styrelsen ska ta upp så kontakta era regionala ombud i god tid före mötet. Senast två veckor innan styrelsemötet måste vi veta vilka frågor som ska tas upp.

SSRs styrelse

PG Idivuoma (ordf) 070-651 81 76

Vaino Persson (södra Norrbotten) 0961-610 38 el 070-651 02 88

Peter Andersson (Jämtland) 070-550 77 90

Patrik Lundgren (skogsbyarna) 070-225 80 73

Kristina Hotti (norra Norrbotten) 0981-210 09, 073-021 58 58

Inger-Ann Omma (Västerbotten) 070-206 42 53

Victoria Gällman Harnesk (sameföreningarna) 070-223 56 10

Ordförande har ordet.

En tydlig utvecklingstendens som vi på SSR märker är att vår delaktighet i olika frågor av nationell karaktär efterfrågas mer och mer. En tolkning av utvecklingen kan vara att den långsiktiga strävan med delaktighet och närvaro i olika sammanhang som byggts upp under hela SSRs organisationshistoria har tagit steg framåt.

Det innebär rent konkret att vår organisation har en plats i samhället och att det handlar om att förvalta det på ett förnuftigt sätt. Det innebär också att arbetsbelastningen på hela organisationen ökar och har i vissa sammanhang ökat till den grad att prioriteringar blir nödvändiga bland allt som måste göras.

SSRs styrelse har som framgått av tidigare månadsbrev diskuterat hur kommande verksamhetsår skall se ut och vilka frågor som har hög prioriteringsgrad. Det innebär inte att alla andra viktiga frågor läggs åt sidan men att en del frågor får anstå tills tiden känns mogen för att gå vidare.

SSR har många gånger, rätt eller fel, betraktas som en trög organisation där allt tar onödigt lång tid och det inte "händer" någonting. Den kritiken känns inte särskilt betungande, beroende på att i det sammanhang som vi verkar finns en omvärld som först måste påverkas i rätt riktning innan nästa steg tas. Den omvärlden är som bekant inte påverkingsbar med mindre än en saklig argumentation byggd på fakta och ståndpunkter som håller i argumentationen. Knutna nävarnas och det höjda tonlägets taktik håller till en viss gräns men sällan fram till mål, även om det medialt av och till skulle kännas lockande.

SSR blir inte starkare än det som medlemmarna vill, därför är medlemskontakter ryggraden i hela verksamheten. Månadsbrevet är en del i att kunna informera om vad som händer just nu i olika sakfrågor. Det innebär inte att vi slår oss till ro med det, utan vill gärna ha en öppet samtal om hur vi kan bli bättre på att ta del av och ge information så att en tvåvägskommunikation blir än mer levande mellan medlemmarna och vi på central nivå.

Per-Gustav Idivuoma

Tomas Sevä, ordförande sedan 15 år i Muonio sameby har tillsammans med Helén Larsson och Ellacarin Blind deltagit på en endags kurs i Non Violent Communication (ickevåldskommunikation) som hölls i Framnäs, Piteå den 9 februari. NVC kan beskrivas som ett språk med medkänsla. Det är ett verktyg för positiv sociala förändring och konflikthantering, samt ett sätt att leva.

Tomas Sevä:

- Jag tycker att kursen var bra, men man hinner inte lära sig så mycket på en dag. Inser att jag gjort fel tidigare, har fått en del tips, bl a på hur man ska få en tyst människa att prata. Jag tycker att unga renskötare som ska sitta i en samebystyrelse borde få en grundläggande utbildning i bl a hur man ska hantera konflikter. Ibland måste en ordförande ta obekväma beslut som kanske alla i byn inte är nöjd med, då är det bra att ha en sån här utbildning.

- Jag ska beställa kursboken till samtliga styrelsemedlemmar i samebyn, sen är det upp till dom om dom läser boken avslutar Tomas Sevä.

Kursledare var Liv Larsson som är certifierad NVC-tränare, bosatt i Mjösjöleden utanför Piteå. Hon leder utbildningar i NVC, skriver böcker och arbetar som medlare i konflikter.

För mer information gå in på dessa hemsidor:

www.friareliv.se

www.nonviolentcommunication.se

www.cnvc.org

